Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/1598

13.3.2025

BESLUIT nr. S12

van 16 oktober 2024

betreffende de vergoeding van gezondheidszorg in verband met de overbrenging van patiënten naar een andere lidstaat bij een noodsituatie met veel slachtoffers

(Voor de EER en voor de overeenkomst Europese Gemeenschap/Zwitserland relevante tekst)

(C/2025/1598)

DE ADMINISTRATIEVE COMMISSIE VOOR DE COÖRDINATIE VAN DE SOCIALEZEKERHEIDSSTELSELS,

Gezien artikel 72, punt a), van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels ([1]), uit hoofde waarvan de Administratieve Commissie tot taak heeft alle vraagstukken van administratieve of interpretatieve aard die voortvloeien uit de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels te behandelen ([2]),

Gezien artikel 20 en artikel 27, lid 3, van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende reizen met het oogmerk verstrekkingen te ontvangen,

Gezien artikel 26 van Verordening (EG) nr. 987/2009,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Wanneer zich in een lidstaat een grote noodsituatie voordeed waarbij patiënten naar een andere lidstaat werden overgebracht (bijvoorbeeld grote branden, chemische of nucleaire ongevallen of pandemieën), was het niet altijd duidelijk welke lidstaat voor de zorgkosten verantwoordelijk was en wat de juridische grondslag was.

(2) Er kunnen zich praktische problemen voordoen omdat bij een noodsituatie met veel slachtoffers meer dan twee lidstaten betrokken kunnen zijn, in welk geval een uniforme juridische aanpak zinvol zou zijn.

(3) Krachtens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (met name het arrest *Elchinov* van 5 oktober 2010 ([3])) kan het vereiste van voorafgaande toestemming het recht op een vergoeding van ziekenhuiszorg niet uitsluiten wanneer alle voorwaarden in de bevoegde lidstaat zijn vervuld. De overbrenging van verzekerde personen naar een andere lidstaat dan de bevoegde lidstaat om daar na een noodsituatie met veel slachtoffers dringende levensreddende zorg te ontvangen, moet daarom worden uitgelegd als een handeling die onder het toepassingsgebied van artikel 20 van Verordening (EG) nr. 883/2004 valt.

(4) Indien de lidstaat waar sprake is van een noodsituatie met veel slachtoffers, niet de capaciteit heeft om in de dringende levensreddende zorg voor de gewonde of zieke personen te voorzien, blijkt uit de noodzaak om de patiënten over te brengen naar een andere lidstaat dat de zorg in kwestie niet verleend kon worden binnen een termijn die medisch verantwoord is, zoals vereist op grond van artikel 20 van Verordening (EG) nr. 883/2004.

(5) De specifieke omstandigheden van een noodsituatie met veel slachtoffers maken het vaak zeer ingewikkeld om te voldoen aan de tijdsaspecten van artikel 20 van Verordening (EG) nr. 883/2004 en om voorafgaande toestemming te vragen om zorg in een andere lidstaat te mogen ontvangen.

(6) Het besluit om patiënten naar een andere lidstaat over te brengen na een noodsituatie met veel slachtoffers komt voort uit een medische beoordeling door een zorgverlener in de lidstaat waar de noodsituatie heeft plaatsgevonden. Aangezien het erg lastig is om een volledig overzicht te geven van wat een noodsituatie met veel slachtoffers zou kunnen zijn, heeft een benadering per geval de voorkeur in deze context.

([1]) PB L 166 van 30.4.2004, blz. 1.
([2]) PB L 284 van 30.10.2009, blz. 1.
([3]) Zaak C-173/09, *Elchinov*, arrest van 5 oktober 2010.

(7) Het vervoer van en naar de lidstaat waar de behandeling plaatsvindt (en waar de patiënt naartoe werd gebracht omdat dringende levensreddende zorg niet beschikbaar was "binnen een medisch verantwoorde termijn"), is in de specifieke omstandigheden van een noodsituatie met veel slachtoffers onderdeel van de te leveren zorg. De bevoegde lidstaat kan, ook wanneer in de nationale wetgeving geen bepalingen over een vergoeding van de reis- en verblijfkosten zijn opgenomen, in uitzonderlijke gevallen besluiten om deze kosten te dekken.

(8) In het geval van een noodsituatie met veel slachtoffers waarbij patiënten naar een andere lidstaat moeten worden overgebracht, faciliteert het Coördinatiecentrum voor respons in noodsituaties (ERCC) een contactpunt dat 24/7 beschikbaar is en dat het noodzakelijke medische vervoer kan coördineren en medefinancieren. Wanneer een lidstaat besluit om een dergelijke bijstand te verzoeken, zal het ERCC, overeenkomstig de standaardprocedures, het Uniemechanisme voor civiele bescherming activeren ([4]).

(9) Richtsnoeren van de lidstaat van verblijf of van de bevoegde lidstaat over de opvolging en/of voortzetting van de behandeling nadat de patiënt weer is teruggebracht (bv. op het gebied van uitwisseling van medische rapporten, erkenning van recepten enz.) zouden de omgang met dergelijke zaken tussen alle betrokken lidstaten kunnen vereenvoudigen.

Handelend overeenkomstig de voorwaarden van artikel 71, lid 2, van Verordening (EG) nr. 883/2004,

BESLUIT:

1. In dit besluit worden de regels vastgesteld inzake de vergoeding van gezondheidszorg in het geval van overbrenging van patiënten naar een andere lidstaat bij een noodsituatie met veel slachtoffers.

2. De verstrekkingen die worden verleend aan gewonde of zieke personen die verzekerd zijn in een lidstaat en die worden overgebracht naar een andere lidstaat dan de bevoegde lidstaat of de lidstaat van verblijf (waar de patiënt geregistreerd is met document S1 of document SED S072) als gevolg van een noodsituatie met veel slachtoffers, vallen onder artikel 20 en artikel 27, lid 3, van Verordening (EG) nr. 883/2004.

3. In het geval van een noodsituatie met veel slachtoffers zal de bevoegde lidstaat overeenkomstig artikel 20 van Verordening (EG) nr. 883/2004 achteraf een toestemming met document S2 verlenen, zodat de kosten van de verleende verstrekking in de lidstaat van behandeling (waar de patiënt naartoe is gebracht, maar waar deze niet verzekerd is of geregistreerd is met document S1 of document SED S072) worden gedekt door de bevoegde lidstaat.

4. Indien een noodsituatie met veel slachtoffers heeft plaatsgevonden in de lidstaat van verblijf (waar de patiënt is geregistreerd met document S1 of document SED S072) en de patiënt naar een andere lidstaat dan de bevoegde lidstaat wordt overgebracht, zal de lidstaat van verblijf achteraf een toestemming met document S2 verlenen overeenkomstig artikel 26, lid 3, van Verordening (EG) nr. 987/2009, zodat de kosten van de verleende verstrekkingen in de lidstaat van behandeling (waar de patiënt naartoe is gebracht, maar waar deze niet verzekerd is of geregistreerd is met document S1 of document SED S072) worden gedekt door de bevoegde lidstaat, met inachtneming van artikel 20, lid 4, en artikel 27, lid 5, van Verordening (EG) nr. 883/2004.

5. In een toestemming met document S2 die achteraf wordt verleend overeenkomstig het bepaalde in punt 3 of 4 moet duidelijk zijn vermeld dat het gaat om dringende levensreddende gezondheidszorg voor een patiënt die naar een andere lidstaat is overgebracht in verband met een noodsituatie met veel slachtoffers.

6. De lidstaten geven de voorkeur aan een benadering per geval om te beoordelen of er al dan niet sprake is van een noodsituatie met veel slachtoffers.

Een niet-limitatieve lijst van situaties die als "een noodsituatie met veel slachtoffers" kunnen worden beschouwd, is opgenomen in de bijlage.

([4]) https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en.

7. Overeenkomstig artikel 26, lid 8, van Verordening (EG) nr. 987/2009, dat bepaalt dat de nationale wetgeving van de bevoegde lidstaat voorziet in de vergoeding van de aan de behandeling verbonden reis- en verblijfkosten van de verzekerde, zullen de kosten van vervoer naar en van de lidstaat van behandeling (met inbegrip van de reis terug van de lidstaat van behandeling naar de lidstaat van verblijf) in het geval van overbrenging van een patiënt na een noodsituatie met veel slachtoffers, gedragen worden door de bevoegde lidstaat die het document S2 heeft afgegeven (of de bevoegde lidstaat namens wie het document S2 is afgegeven door de lidstaat van verblijf overeenkomstig artikel 26, lid 3, van Verordening (EG) nr. 987/2009).

   Niettemin kan de lidstaat — gezien de uitzonderlijke omstandigheden — besluiten om de vervoerskosten en andere bijbehorende kosten te vergoeden, ook als de nationale wetgeving niet in die mogelijkheid voorziet.

8. Dit besluit laat de bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten op het gebied van grensoverschrijdende gezondheidszorg onverlet.

9. Dit besluit wordt bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie. Het is van toepassing met ingang van de eerste dag van de tweede maand na de bekendmaking daarvan.

De voorzitter van de Administratieve Commissie
Ildikó Pákozdi

BIJLAGE

Een niet-limitatieve lijst van situaties die als “een noodsituatie met veel slachtoffers” kunnen worden beschouwd:

— een grote brand;

— een zwaar vervoersongeval (lucht-, weg- of zeevervoer);

— een chemisch ongeval;

— een nucleair ongeval;

— een pandemie;

— een aardbeving;

— een overstroming;

— een bomaanslag;

— een lawine.